יום ה', ט"ז באלול תשס"ז (30 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

השתדלות ובטחון

שאלה: שוחחתי עם מישהו והוא העלה את הטענה הבאה: במסגרת הנהגת העולם, הקב"ה מעונין שנעשה כמיטב יכולתנו והוא לא יסייע כלל, למשל בענייני פרנסה - אנו נעשה את המֵירב שבידינו ושום סיוע לא יגיע מהקב"ה, ולכן לבקש מהקב"ה עזרה בענייני פרנסה וכדו' זו המעטת שם ה'. האם נכון הדבר?

תשובה: אמנם אדם צריך להשתדל לפרנסתו ולא לסמוך על ניסים אבל צריך לזכור שעם כל ההשתדלות - הכל תלוי בסיעתא דשמייא. על כן, על האדם להתפלל לפרנסתו ולבקש מאת ד' יתברך שמו שיצליח במעשיו וכן הדבר בכל תחום: להשתדל במה שהוא יכול ולבקש מאת ד' ברכה במעשה ידיו. [הרה"ג זלמן מלמד שליט"א]
[http://www.yeshiva.org.il/ask/default.asp?id=6894]

המשך לשאלת השתדלות ובטחון:

... מגדולי החסידות, לימדונו ... במקום של ספק, הרבה יותר חמור להיכשל באי-בטחון בקב"ה מאשר להיכשל באי-השתדלות ובהסתמכות על הנס (אע"פ שבמקום של חוסר ספק, אי-ההשתדלות זה דבר לא ראוי ואסור ומ"מ הרבה פחות חמור מחומרת אי-בטחון). ומי לנו גדול כדוד המלך ע"ה שלימדנו "והבוטח בה' חסד יסובבנו". ואמרו חז"ל [בילקוט תהלים תשי"ט] "אפילו רשע ובוטח בה' חסד יסובבנו". ... אם אצל הקב"ה כ"כ יקר אפילו דיבור של גוי מנוול ורשע אליו , על אחת כמה וכמה כמה יקר בעיני הקב"ה בטחון בו אצל יהודי רשע, ועל אחת כמה וכמה לאין שיעור - בטחון של יהודי שנכשל בחוסר השתדלות בשל טעות "בטחון יתר". ולכן, עד כמה צריכים אנו להזהר ולהזהיר עד מאוד שמוטב ליהודי להיכשל בחוסר השתדלות בשל בטחונו בהשי"ת מאשר להיכשל בחוסר בטחון והרבות בהשתדלות יתירה, ובפרט בדורינו אנו - דור שהכפירה עולה ופורחת תחת כל עץ רענן, הבטחון והאמונה נעשו למרמס, דור בו האמונה בקב"ה הפכה להיות פילוסופיה ואידאה ודמיונות כוזבים וחדלה להיות אורח החיים הפשוט של כל יהודי בחיי היום יום.

את ברכת הכהנים, שהכהנים מצווים לברך בה את עם ישראל יום-יום, הם חותמים עם פנייה להקב"ה בזו הלשון:
"רבונו של עולם, עשינו מה שגזרת עלינו, אף אתה עשה עמנו כמו שהבטחתנו: "השקיפה ממעון קדשך מן השמיים, וברך את עמך את ישראל ואת האדמה אשר נתתה לנו, כאשר נשבעת לאבותינו – ארץ זבת חלב ודבש." כלומר, דרך פעולתינו בעולם היא **דו-נתיבית**: מצווים אנו גם לפעול ולעשות [קרי, **השתדלות**] וכן לפנות אל ה' בתפילה שיצליח את דרכינו [**בטחון**]. "הַשְׁלֵךְ עַל-ה', יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָּ, לֹא יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לַצַּדִּיק." [תהלים נ"ה 23]

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 18^{44}	(י-ם): 18^{30}	(ת"א): 18^{45}	(חיפה): 18^{37}
צאת השבת	(ב"ש): 19^{42}	(י-ם): 19^{41}	(ת"א): 19^{43}	(חיפה): 19^{43}

פרשת השבוע: **"כי-תבוא"** [דברים כ"ו 1 – כ"ט 8] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.